

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Pomoćnici u nastavi

Čiji smo mi – pitanje je koje pomoćnici u nastavi postave svako malo. Obično kad uslijedi neka povišica ili dođe vrijeme za isplatu božićnice, regresa, uskršnjice... Pitanje dolazi iz skupine radnika koji u školama provode veći dio svoga vremena, rade s učenicima, surađuju s ravnateljem, stručnim suradnicima, učiteljima i svima koji u školi rade te redovito komuniciraju s roditeljima. Jednom riječju, njihov je posao vezan za odgoj i obrazovanje. Čiji su oni radnici jasno je svima, ali ne onima koji su zaduženi za rješavanje statusa pomoćnika u nastavi. Političarima, ali i raznim operativcima koji bi se morali pokrenuti kako bi se ovaj problem napokon počelo rješavati.

Dok odgovorni čekaju da umjesto njih netko drugi rješi problem, dotle problem iz godine u godinu postaje sve teže rješiv. Ponajprije zato što je ovih radnika svake godine sve više. Osim toga, nepovratno su prošla vremena kada si na birou mogao birati kakvog radnika hoćeš. Njih tamo više gotovo da i nema i sve će teže biti pronaći nekoga za rad na jednom od najnajestalnijih radnih mesta, ne samo u javnim službama nego u državi općenito. Kad se ovome doda da se radi o zahtjevnom i osjetljivom poslu koji rade često, nikako ili vrlo slabo pripremljeni radnici – nakon toga će pitanje statusa pomoćnika u nastavi postati ne samo obrazovno i socijalno, nego i prvorazredno političko pitanje.

I dok se svako malo, vrlo utemeljeno, zgražamo nad položajem radnika iz bijelog svijeta na našem tržištu rada, rijetko se može čuti ili pročitati da država, kao neizravni poslodavac, prema pomoćnicima u nastavi čini isto ono što zločesti privatnici čine stranim radnicima. Krenimo redom. Kao i za strane radnike, nitko ne zna koliko je točno pomoćnika u nastavi zaposleno u školama. Slično stvari stoje i s provjerom njihovih kompetencija. Negdje se po ovom pitanju radi dosta, najčešće malo, a ima i primjera gdje se ništa ne poduzima! Isti se ili slično zahtjevan posao, kao i uvezenim radnicima, različito plaća od grada do grada ili od županije do županije. Na kraju, sličnost je i u tome jer prava ovih radnika nisu uređena kolektivnim ugovorima jer svojih, kako nisu sindikalno organizirani, nemaju, a u drugima ih se ne „zarezuje“.

Kada smo se prije dosta godina u ovoj zemlji opredijelili za inkluziju kao model kroz koji će se u redovite škole uključivati učenike s različitim teškoćama, stanje je na tržištu rada bilo takvo da se nije postavljalo pitanje hoće li ili neće biti onih koji će ove poslove htjeti i znati raditi. U međuvremenu se puno toga promjenilo. Uskoro će, uz učiteljice razredne nastave, pomoćnici u nastavi predstavljati najbrojniju skupinu radnika u osnovnim školama. Osim toga, stručnjaci se odreda slažu da će svake godine biti sve više učenika kojima će u školovanju biti neophodna podrška pomoćnika u nastavi. Kad je tome tako, onda se postavlja pitanje što sve moramo napraviti prije nego bude prekasno. A toga je dosta jer preduzeti ništa ne poduzimamo osim što poput noja guramo glavu u pijesak.

Uza sve probleme koji će dočekati novog šefa ili šeficu na četvrtom katu „šarene kockice“ na Sveticama, njega će ili nju dočekati i ovaj vruć kumpir. Nakon što se Zakonom o odgoju i obrazovanju utvrdi da se radi o radnicima škola, trebat će opisati njihove poslove i precizno utvrditi koje uvjete trebaju zadovoljiti oni koji na ovim poslovima rade. Važno je osigurati da se na pomoćnike u nastavi primjenjuju Zakon o radu, Zakon o plaćama i njegove uredbe. Na kraju, njihov status treba biti reguliran i kolektivnim ugovorima. U školi ili radiš ili ne radiš. Ako radiš, pripada ti sve što i drugima.

PRVOSVIBANJSKA PRIČA O POMOĆNICIMA U NASTAVI

Mi krećemo!

To su ljudi koje se ne tretira kao zaposlenike škole, to su ljudi na koje se ne primjenjuju odredbe kolektivnog ugovora, to su ljudi kojima se nije donio novi koeficijent, jer oni ga ni nemaju. To su ljudi koji svake godine praktički kršeći odredbe Zakona o radu, dva mjeseca provode na Zavodu za zapošljavanje. A to su ljudi koji bi se trebali baviti onima koji su ovom društvu najvažniji. Zato treba djelovati brzo i u tom smislu naša poruka je vrlo jasna: Mi krećemo!

Sindikat Preporod je 1. svibnja u Maksimiru održao konferenciju za novinare s temom „Položaj pomoćnika u nastavi - zahtjevi, radnopravni status...“. Tema je prigodna, vezana za rad i radnopravni status. Mi koji radimo u obrazovanju znamo tko su pomoćnici u nastavi, znaju to i oni koji su se s njihovim radom susreli, ali mnogi nažalost ne znaju ni da pomoćnici u nastavi postoje, koliko ih je, što rade i što ih muči. Sindikat Preporod želio je upravo na Praznik rada dati odgovore na ova i druga pitanja, jer to je dan koji je ponajprije praznik obespravljenih, a pomoćnici u nastavi to jesu” - rekla je Marija Veronika Cvjetković te nastavila:

- Pomoćnici u nastavi su oni koji omogućavaju da se u redovnu nastavu integriraju djeca s posebnim potrebama, djeca koja bez tih radnika ne bi mogla samostalno pohađati nastavu. Nažalost, na kraju obavljenog posla kada za svoj rad trebaju dobiti plaću i sve ono što se radnim odnosom ostvaruje, suočavaju se s nizom problema.

O svome radu i položaju iz prve ruke je govorila Ivana El-Tayeb, po-

moćnica u nastavi u jednoj zagrebačkoj osnovnoj školi.

- Govorim u ime pomoćnika u nastavi kojih je u Hrvatskoj oko 5000 i koji su u školstvu prisutni već dvadeset godina, a nije im uređen radnopravni status. A pomoćnik u nastavi pruža potporu učeniku koji ima veću ili manju poteškoću za cijelo vrijeme njegova školovanja bilo da je riječ o kretanju, obavljanju higijenskih potreba, hranjenju ili komunikaciji s drugim učenicima i s učiteljima odnosno nastavnim osobljem. Važna je i potpora u sprečavanju neželjenih ponašanja, a sve s ciljem što veće samostalnosti učenika i njegovoj boljoj integraciji u društvo. Poteškoće su različite: to mogu biti intelektualne, motoričke poteškoće, poteškoće vida, poteškoće iz spektra autizma te poteškoće vezane s poremećajima u ponašanju.

Potrebe velike, odaziv mali

Puno pomoćnika radi dnevno i dvije smjene i to zato što je velika potreba za pomoćnicima, a budući da to nije atraktivni posao, odaziv mogućih kadrova je jako slab, plaće su jako male u odnosu na vrlo teške i zahtjevne uvjete rada. Vrijeme je

da se položaj pomoćnika u nastavi riješi jer su neophodni u cjelokupnoj vertikali obrazovanja. Naši su ugovori na određeno vrijeme pa sa svakim završetkom nastavne godine odlazimo na zavod za zapošljavanje. Svako ljetno mi smo oštećeni, jer ako uzmemo da je plaća pomoćnika oko 500 eura, onda u ljetnim mjesecima dobivamo oko 300 eura naknade, a to nije dovoljno za preživljavanje.

Isto tako, svake godine u kolovozu pomoćnici u nastavi prolaze torturu javljanja na natječaje i pitanje je hoće li nas pozvati na rad, pitanje je hoće li djitetu biti odobren pomoćnik, a pogotovo hoće li mu biti odobren isti pomoćnik pa se i na tome gubi kontinuitet što nikako nije dobro za učenika. Mi sklapamo ugovor sa školama i postajemo dio zaposlenika škole te smo tako i dječatnici javnih službi. I tu bi se moglo naći uporište za sklapanje ugovora na neodređeno vrijeme - smatra Ivana El-Tayeb te naglašava kako su velik problem i materijalna prava pomoćnika u nastavi.

- Regres, božićnica, naknada za prijevoz i dar za dijete često su ostavljeni na volju osnivaču škole odnosno lokalnoj zajednici i onda

to u mnogim sredinama ostane neregulirano. Treći problem je satnica koja bi trebala biti jednaka na području cijele Hrvatske. Ne može se dogoditi da u Zagrebačkoj županiji pomoćnik ima satnicu 5,30 eura, a u nekoj drugoj 4,60 eura. Osim toga, ne možete platiti osobu koja u školskom sustavu radi deset godina, ima visoku stručnu spremu i radi u posebnoj odgojnoj skupini u kojoj su djeца koja imaju određene poteškoće, kao i nekog drugog tko radi u posve drukčijim uvjetima i recimo ima manje djece, srednju stručnu spremu i vrlo kratak staž kao pomoćnik u nastavi.

Kad je riječ o radnom stažu, ima zgodan primjer koji kaže da netko mora raditi 53 godine da bi imao 20 godina staža. Zato pomoćnicima u nastavi treba priznavati puno radno vrijeme, jer i mnoge druge javne službe kao i mi rade na nepuno radno vrijeme, a priznat im je puni staž. I dolazimo do glavnog zahtjeva, a to je upis pomoćnika u nastavi u registar zanimanja odnosno nacionalnu klasifikaciju djelatnosti, jer tako se omogućuje redovan rad, puno radno vrijeme odnosno sve ono što nam propisi omogućuju, a ima za poslijedicu puni staž, koeficijente, posredni i neposredni rad, pravo na edukaciju, plaćen smjenski radi i još mnoge druge stvari.

Reguliranje statusa

Željela bih se osvrnuti i na novi nacrt Pravilnika koji je najblaže rečeno nespretno sročen. Zato treba napraviti pravilnik koji će biti najpovoljniji za pomoćnike u nastavi, jer posao pomoćnika u nastavi neće imati tko raditi. Ima jedan članak Pravilnika koji govori o tome da pomoćnik u nastavi radi u posebnim odgojnim

skupinama u kojima ima više djece s raznim poteškoćama i gdje se on sam mora brinuti o svim učenicima što je praktički nemoguće, jer dok recimo jedno dijete pratite u toalet, druga dječka ostaju sama. Zato smatram da je dužnost i moralna obveza regulirati status i prava pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika, jer društvo je humano onoliko koliko se brine za najranjivije skupine. Mi smo svjedoci da su dječka zakinuta, a mi kao njihovi pratitelji smo uvijek negdje na začelju kolone - zaključila je Ivana El-Tayeb.

Viktor Gotovac, profesor je Radnog prava kome je obe-spravljenost radnika, njihov neriješen status životni poziv i svakodnevni posao. Govorio je o tome kako pomoćnici u nastavi mogu ostvariti svoja prava odnosno kako ih mogu pravno regulirati i što uopće imaju pravo tražiti.

- Silno sam zadovoljan što

sam ovdje jer mislim da oni koji vjeruju u rad, radno zakonodavstvo trebaju biti ovdje kao što su i sindikati trebali biti ovdje, a ovdje je samo jedan sindikat - Preporod. Kažu da ljudi ne vide probleme, dobro im je pa ne vide razloge zašto hodati u nekakvoj prosvjednoj koloni i na nešto ukazivati. Mislim da se danas ovdje ukazuje na jedan silno važan problem. Naime, ovih oko 6000 ljudi kao da rade za Bolt, Wolt ili Glovo, a rade u našim školama. I ovo je odnos naše države prema ljudima koji rade s najranjivijima. To su ljudi koje se ne tretira kao zaposlenike škole, to su ljudi na koje se ne primjenjuju odredbe kolektivnog ugovora, to su ljudi kojima se nije donio novi koeficijent, jer oni ga ni nemaju. To su ljudi koji svake godine, krijeći odredbe Zakona o radu, dva mjeseca provode na Zavodu za zapošljavanje. A to su ljudi koji bi se trebali baviti onima koji su ovom društvu najvažniji kada

govorimo o demografskoj slici. Te ljudi treba uključiti u naše obrazovne ustanove, za njih treba predvidjeti pozicije i od njih uistinu treba učiniti cijenjenim i vrijednim zaposlenicima škola. To je zadatak Sindikata Preporod i svih sindikata u obrazovnom sustavu, a ovakvi problemi jasno prikazuju koliko je naša država samo na riječima socijalna i samo na riječima skribi o najslabijima, ali i o onima koji najslabijima pomažu. To samo pokazuje kakvi smo mi kao društvo. Dok se to ne promijeni, dok ne počnemo pisati zakone za konkretne ljudi u konkretnе probleme, dok se budemo bavili samo predizbornim obećanjima, dotle u ovoj državi neće biti ništa bolje. Nadam se da ćemo krenuti s pomoćnicima u nastavi, ali i da ćemo krenuti sa svim onim drugim radnicima čija su prava u Hrvatskoj na neki način ne samo niska nego i nedovoljna da bismo to uopće mogli nazvati dostojarstvenim životom - zaključio je Viktor Gotovac.

Pomoćnici u nastavi odnevno svoju borbu za svoj status počinju voditi i kroz Sindikat Preporod. Zadatak sindikata je učiniti njihove zahtjeve vidljivima i tražiti rješenja od onih koji mogu da riješe nastali problem.

- Pomoćnici u nastavi su sva-kako najranjivija skupina među svim radnicima koji rade u školama. Mi u Preporodu nema-mo nikakve dvojbe da su oni radnici škola. Oni to formalno jesu, oni sklapaju ugovore sa školom, ali u svemu ostalom njih se tretira kao drugorazredne, kao one koji jednom nogom jesu u školi, a drugom nisu, a oni su zapravo čvrsto s obje noge u školi. Te škole, ovako zamišljene, danas ni ne bi mogle funkcionirati da nema tisuća i tisuća onih koji su spremni sve svoje znanje i svu svoju ljubav nesebično pružati. I tako iz godine u godinu. Dugo se već o ovom problemu govori, ali s mrtve točke nikako da se pomaknemo. Smatram da prave integracije učenika s teškoćama u odgojno obrazovni sustav

neće biti sve dok se i pomoćnici u nastavi u punoj mjeri ne integriraju među one koji u školama rade. Integrirati se u školu zapravo znači dijeliti sudbinu onih koji u školi rade, a to onda znači biti i član sindikata, jer je to jako bitno. Nažalost, još je nedovoljno razvijena svijest među pomoćnicima u nastavi o tome koliko je važno biti organiziran kroz sindikat. Naime, puno je onih koji vjeruju da oni samostalno mogu voditi neku svoju borbu, ali svaka takva borba prije ili kasnije osuđena je na neuspjeh.

Problem osvijestiti

Na vizualu koji nas prati imamo stisnutu pesnicu, simbol otpora, prkosa, borbe, jer do onoga što mi tražimo ne može se doći bez borbe. Zašto? Jer na drugoj strani imamo one koji naš problem ne prepoznaaju, koji ga ne žele sagledati pa ni ne nude rješenja. U tome je uloga sindikata višestruka. Najprije moramo taj problem osvijestiti, da u javnosti postane prepoznatljiv. Slušajući jutros na radiju najavu proslave 1. svibnja, svašta je spomenuto, ali ne i pomoćnici u nastavi jer oni koji rade takve emisije jako dobro znaju da je ono o čemu mi sad govorimo život, da to nije šminka ili friziranje stvarnosti. Nakon što smo problem osvijestili, moramo se organizirati i na tome radimo. Nekoliko stotina pomoćnika u nastavi već je učinilo prvi korak. I mi u sindikatu moramo učiniti puno više. Moramo oformiti Odbor koji će biti prodoran kako prema javnosti tako i prema poslodavcu, jer svim ovim ljudima poslodavac je država. A ako se država ovako ponaša prema radnicima koji rade iznimno važan i osjetljiv posao, kakva je to poruka onim brojnim privatnicima kojima ista država zamjera bezobzirno ponašanje? Ova vlast je pala na ispitu prepoznavanja problema pomoćnika u nastavi.

Moramo oformiti Odbor koji će biti prodoran kako prema javnosti tako i prema poslodavcu, jer svim ovim ljudima poslodavac je država. A ako se država ovako ponaša prema radnicima koji rade iznimno važan i osjetljiv posao, kakva je to poruka onim brojnim privatnicima kojima ista država zamjera bezobzirno ponašanje? Ova vlast je pala na ispitu prepoznavanja problema pomoćnika u nastavi. Kada dobijemo novu vlast odmah ćemo, ne čekajući nikakvih stotina dana, vladajućima ovaj problem isporučiti. I ne samo isporučiti, nego i tražiti da nam se jasno kaže kada ga se namjerava riješiti.

Naime, država se ponaša kao da na tržištu rada imamo na desetke tisuća onih koji žele svaku rujnu doći raditi ovaj posao u školama, pa onda u lipnju taj posao prekidati. Sve je manje onih koji uopće ne rade, a voljni su i hoće ovaj posao raditi. Zato, opametimo se jer naskoro bi moglo biti kasno. Ovo na što danas upozoravamo nije drugorazredni problem kao što ni pomoćnici u nastavi nisu drugorazredni radnici. Naprotiv, oni su jako važni.

Socijalna osjetljivost ove države i ove vlasti se provjerava upravo na onima najslabijima. I zato treba djelovati brzo i u tom smislu naša poruka je vrlo jasna: Mi krećemo! - zaključio je Željko Stipić.

Milan Novačić

Kad je riječ o radnom stažu, ima zgodan primjer koji kaže da netko mora raditi 53 godine da bi imao 20 godina staža. Zato pomoćnicima u nastavi treba priznavati puno radno vrijeme, jer i mnoge druge javne službe kao i mi rade na nepuno radno vrijeme, a priznat im je puni staž. I dolazimo do glavnog zahtjeva, a to je upis pomoćnika u nastavi u registar zanimanja odnosno nacionalnu klasifikaciju djelatnosti

4. SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

Prosvjed, obljetnica i torta

Četvrti je sjednica Glavnog vijeća, održana 27. travnja, očekivano započela osrvtom na prosvjed održan 2. ožujka. Prema riječima predsjednika Sindikata radilo se možda i o najvažnijoj aktivnosti našeg sindikata od njegova osnutka. Prosvjed smo, stjecajem okolnosti, održali samostalno jer su se iz organizacije povukli prvo jedan, a potom i drugi od planiranih suorganizatora. Pridružile su nam se samo sve tri nastavničke grupe. S čak 25 autobusa, koji su prosvjednike doveli iz svih dijelova Hrvatske, radio se o iznimno zahtjevnoj aktivnosti. Program je uključivao veliku pozornicu s videozidom što je presedan u organizaciji sindikalnih prosvjeda. Radi broja prosvjednika, koji je nadmašio sva očekivanja, punim se pogotkom pokazala odluka o mimohodu Jelačićevim trgom. Bez obzira na neka odstupanja od plana, никакvih većih problema sindikat nije imao. Radilo se o iznimno važnoj aktivnosti kojom smo kao sindikat drugima, ali i sami sebi, pokazali što smo u stanju organizirati. Iako su koeficijenti ostali nepromijenjeni, dakle, cilj prosvjeda nije postignut, pozitivni učinci ove aktivnosti na sam rad sindikata dugo će se još osjećati – zaključio je predsjednik.

Kako se uskoro navršava 30 godina od osnivanja sindikata, na sastanku se raspravljalo o tome kako i na koji način obilježiti ovaj važan događaj. Nakon što se razmotrilo više prijedlo-

ga, zaključeno je da samo obilježavanje neće biti jednokratno, nego će se u razdoblju od nekoliko mjeseci, na različite načine ukazati na značaj obljetnice. Planira se obilježavanje započeti u podružnicama, a završiti na godišnjem savjetovanju planiranom za listopad. Dogovoren je da će svaki član dobiti prigodan poklon koji će ga podsjećati na pripadanje organizaciji koja traje evo već 30 godina. Namjera nam je obljetnicu obilježiti i smanjem dokumentarnog filma, kojim će se podsetiti na sve kroz što je sindikat prolazio. Želimo ostaviti trajan trag na prvih 30 godina svoga djelovanja. U planu nam je i s nekim našim akcijama, koje će biti prepoznate kao „društveno korisne“ poslati u javnost poruku ne samo o duljini našeg trajanja, nego i istaknuti našu nesobičnost.

Savjet Blagajne uzajamne pomoći je predložio, a Glavno se vijeće s predloženim složilo, više promjena kojima ćemo pospješiti funkcioniranje najvažnije pogodnosti za članove – Blagajne uzajamne pomoći. Mijenja se maksimalna visina iznosa kredita te će on ubuduće iznositi 15 umjesto dosadašnjih 11 tisuća eura. Produžava se maksimalan rok otplate kredita i on će trajati 48 umjesto 40 mjeseci. Iznos mjesečnog obroka je umjesto 1/8 najmanje 1/10 prosječne plaće u posljednja 3 mjeseca. Uvedena je jedinstvena naknada od 2% za sve kredite, bez obzira na rokove

otplate, umjesto dosadašnjih 1, 2 ili 3%. Razlog promjena su mogućnosti koje su se pojavile zbog dosadašnjeg urednog poslovanja BUP-e.

Od prethodne sjednice Glavnog vijeća kontinuirano raste broj podružnica i povećava se članstvo. U osnivanju novih podružnica prednjače Osječko-baranjska županija (8), Primorsko-goranska (7), Varaždinska (6), Grad Zagreb (6) i Brodsko-Posavska županija (5). Osnivanja novih podružnica bilo je i u četiri županije u kojima do sada nismo imali uvjete za osnivanje županijskih organizacija. U Zadarskoj smo županiji narasli s 3 na 8 podružnica. Isti se porast dogodio i u Virovitičko-podravskoj županiji. U Šibensko-kninskoj županiji s 4 smo narasli na 7 podružnica, dok se u Požeško-slavonskoj županiji broj podružnica povećao s 3 na 7. Sukladno statutarnim odredbama u skorije će se vrijeme krenuti s konstituiranjem županijskih vijeća.

Upravo je povećanje broja podružnica, napose osnivanje 500-te podružnice neposredno pred održavanje sjednice, poslužilo kao povod za održavanje skromne svečanosti. „Nitko od nas nije očekivao ovo što se dogodilo. U samo pola godine nakon održavanja naše skupštine, osnovano je više od 70 novih podružnica. Donijelo nam je to „slatke brige“ te zato našu današnju sjednicu završavamo okrepom slavljeničkom tortom“ – zaključio je predsjednik Sindikata.

Milan Novačić

OSOBNA PRIČA

Piše Gordana Kovač Bluha

Jedan od onih dana

Jedan običan dan u prvom razredu. Ili nije baš običan? Tog dana dogodio se jedan odlazak na ručak. Uobičajen. Djeca u redu, neki pjevuše pjesmicu. Dobar im je dan. Neki se šale, neki samo hodaju u iščekivanju ručka. Još u blagovaonici dobivam informaciju kako je putem bilo neugodnih razgovora. Marko (nazovimo ga tako) jasno je negodovao što Jasna i Tin (nazovimo ih tako) pjevuše. Bilo je i neprihvatljive komunikacije: Štite, idete mi na živce, glupi ste, prestanite! Iste primjedbe čujem i na povratku u razred. Dakle, zaključujem, ozbiljno je. Imamo „situaciju“! Razgovor je neizbjegjan!

Cilj je jasan, ali nisam sigurna kojim će točno putem do njega. Pitam Marka što se to točno dogodilo. Još uvijek ljudi, doduše bitno mirniji, pojašnjava kako ga je „nerviralo“ pjevanje. Kažem mu da nam pojasni što se to točno dogodilo u redu. Nervirala ga je pjesma. Pojašnjava kako im je rekao nekoliko puta da prestanu, a oni nikako nisu htjeli! I da, rekao im je to što kažu! Pitam ga kako se danas osjeća? Nervoza je! Zašto? Ne zna!

Pitam Jasnu i Tina kako su se oni osjećali, zašto su pjevali? Kažu - svidjela im se pjesmica, baš su ju naučili, bili su veseli! Pitam ostatak učenika tko se danas osjeća kao Jasna i Tin. Nekoliko ruku podiglo se u zrak. Pitam nakon toga tko se danas osjeća kao Marko. Nekoliko je ruku u zraku. Pitam ima li netko tko se osjeća drukčije, nije ni sretan ni nervozan, sve mu je onako, ni previše dobro ni previše loše. Opet nekoliko ruku u zraku. Je li netko danas iz nekog razloga tužan? Jedna ruka u zraku. U pitanju je bila četvorka iz kontrolnog.

Nakon svega pitam jesmo li nešto mogli zaključiti, jesmo li svi u isto vrijeme jednakog raspoloženja. Nismo. Ima li dana kada smo svi jednakog raspoloženja? Zaključuju kako nema baš takvih dana ili bar ne mnogo. Odlučim u trenutku kako bismo mogli naučiti nešto o empatiji, pa kažem kako postoji jedna riječ o kojoj bih rado porazgovarala s njima i pitam jesu li čuli za riječ empatija. Nekoliko ruku u zraku. Može li nam netko objasniti što to znači? Leon (nazovimo ga tako) kaže da on zna. Uvjerenja kako ćemo se dobrano pomučiti dok pojasnimo značenje riječi, Leon izgovori kako „empatiju imaju oni ljudi koji pojačano osjećaju tuđe osjećaje“! I nastavi: „U stvari to su ljudi koji prihvataju tuđe osjećaje i ne bune se!“ U nevjericu sam! Prvi razred! Sto reći na ovo? Sve je rečeno! Nemam što dodati!

Pitam djecu jesu li razumjeli što je Leon rekao? Jesu! Je li ova situacija mogla drukčije završiti? Što se moglo drukčije učiniti, a da nitko ne bude povrijeđen? Ima prijedloga. Svaki je bolji od prethodnog. Što smo još ustanovili? Nismo svi istog raspoloženja u isto vrijeme. I to je u redu. Naučili smo kako ponekad kažemo riječi koje vrijeđa-

ju. To nije u redu, ali se događa svima. Toga se treba čuvati, ali ako se ipak dogodi treba se ozbiljno i iskreno ispričati. Naucili smo i jednu novu riječ i njeno značenje. Zaključujem, onako za sebe – bome, za danas baš dosta. Kažem kako vjerujem da ćemo ubuduće razmislići prije nego li nekome uputimo ružne riječi ili nekoga na bilo koji način povrijedimo. „Podebljam“ kako je ispraka poželjna uvijek kada nekoga uvrijedimo ili napravimo nešto nažao i zaključujem kako možemo na odmor.

Ustajem, odlazim do ormara, vadim stvari za planirani rad, okrenem se, a preda mnom Marko. S pitanjem: Smijem li i ja na odmor? Zašto me to pitaš, zašto ne bi mogao? Nisam u kazni? Nisi, Marko, vjerujem da si nešto naučio i sigurna sam da ovako nešto ubuduće više nećeš učiniti. Ja vjerujem u tebe. I nastavim: Samo, nekako mislim da si možda mogao danas još nešto učiniti. A on kao iz topa - ako mislite da sam se trebao ispričati, to sam već napravio! Ispričao sam se i Jasni i Tinu! Oči su mi se napunile suzama. I ne samo zato što sad već plačem i na priču o ružnom pačetu.

Odmor je prošao u igri i savršenom uvažavanju.

Na kiju radnoga dana prilazim Leonovoj majci. Ispričam sve o empatiji, još uvijek iskreno dirnuta nekom dobrom razrednom energijom. A mama kaže: Znate, mi jako puno razgovaramo, ali ovo, nekako se ne sjećam, nije moja zasluga. Mora da je tatina!

Bio je to jedan od onih dana koji kod učitelja izazivaju osjećaje na koje svaka vlast računa kada donosi sve one silne, sramotne odluke, zakone, pravilnike i uredbe koji redom, vrijeđaju učitelje!

25. ožujka Na Hvaru, u osnovnoj školi Hvar, osnovana podružnica Preporoda. Fani Carić-Curin izabrana za sindikalnu povjerenicu, a Maja Božiković za zamjenicu sindikalne povjerenice. U Splitsko-dalmatinskoj županiji sindikat djeluje u 59 osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

27. ožujka U Sisačko-moslavačkoj županiji, u Sisku, u Osnovnoj školi Vukovac, osnovana podružnica. Za sindikalnog povjerenika izabran je Miša Majkić Vukčević, a za zamjenicu Kristina Pančić. U županiji Preporod djeluje u 25 školskih ustanova, 16 osnovnoškolskih i 9 srednjoškolskih. **ČESTITAMO!**

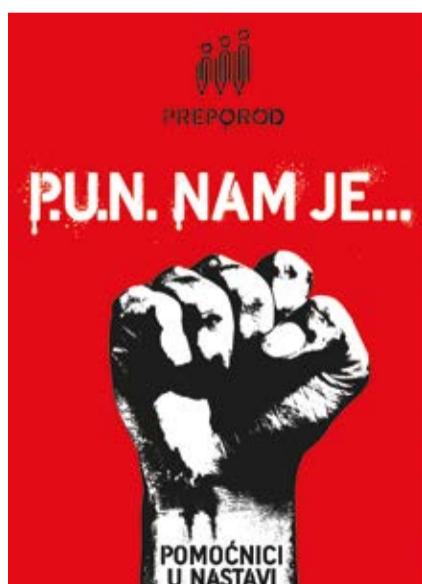
9. travnja U zadarskoj Osnovnoj školi Šimuna Kožičića Benje održan sastanak s povjerenicima novoformljenih podružnica. Na sastanku su sudjelovali predsjednik i voditelj Područnog ureda u Splitu. Sastanak je organiziran radi međusobnog upoznavanja i prethodio je skorom konstituiranju županijskog vijeća.

10. travnja Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Dalj. Podružnica u Dalju je 25. podružnica u osnovnim školama Osječko-baranjske županije. U ovoj županiji podružnice Preporoda djeluju i u 5 srednjih škola. Željka Jovanovac izabrana je za sindikalnu povjerenicu, a Kristina Džaja za zamjenicu sindikalne povjerenice. **ČESTITAMO!**

* U Strukovnoj školi Virovitica osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za sindikalnog povjerenika izabran Duško Mandić, a za zamjenicu sindikalnog povjerenika Jelena Balenović. U Virovitičko-podravskoj županiji Sindikat djeluje u 8 ustanova, 6 osnovnoškolskih i 2 srednjoškolske. **ČESTITAMO!**

11. travnja U Osijeku, u Osnovnoj školi Retfala, osnovana sindikalna podružnica. Mirko Andrić izabran za sindikalnog povjerenika, a Božana Čičak za zamjenicu povjerenika. U Osječko-baranjskoj županiji djeluje 26 podružnica u osnovnim i 5 u srednjim školama. **ČESTITAMO!**

* Sindikat uputio primjedbe na predloženi Nacrt Pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima.

ma. Predviđeno je donošenje Pravilnika za drugi kvartal ove godine. Primjedbe Sindikata su se odnosile na neriješena pitanja radno-pravnog statusa pomoćnika u nastavi.

12. travnja U Osnovnoj školi Privlaka, u Zadarskoj županiji, osnovana sindikalna podružnica. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Marina Diklić, a za njenu zamjenicu Renatica Mustać. U županiji Preporod djeluje u sedam osnovnoškolskih i jedna srednjoškolska ustanova. **ČESTITAMO!**

15. travnja U Šibensko-kninskoj županiji, u Biogradu, u Osnovnoj školi Biograd osnovana podružnica sindikata. Pavao Baćkov izabran za sindikalnog povjerenika, a Dijana Milovac za zamjenicu povjerenika. Na području županije Preporod djeluje u 6 školskih ustanova, 3 osnovnoškolske i 3 srednjoškolske. **ČESTITAMO!**

18. travnja Osnovana podružnica u Osnovnoj školi Ernestinovo. Dijana Mišević izabrana za sindikalnu povjerenicu, a Ivana Kardo za zamjenicu sindikalne povjerenice. U Osječko-baranjskoj županiji Preporod djeluje u 32 ustanove, 27 osnovnoškolskih i 5 srednjoškolskih. U ovoj je godini u ovoj županiji osnovano 8 podružnica. **ČESTITAMO!**

19. travnja U Šibeniku, u Medicinskoj školi Šibenik, konstituirana podružnica Preporoda. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Mirjana Polić, a za zamjenicu sindikalne povjerenice Lidija Žurić. U Šibensko-kninskoj županiji Preporod djeluje u 3 osnovnoškolske i 4 srednjoškolske ustanove. **ČESTITAMO!**

20. travnja Održani sastanci Županijskog vijeća podsustava srednjih škola Grada Zagreba i Županijskog vijeća Zagrebačke županije. Na oba se sastanka govorilo o izvještaju sa 3. sjednice Glavnog vijeća. Također, na sastancima se analiziralo aktivnost sindikata u proteklom razdoblju.

22. travnja Osnovana podružnica Preporoda u Osnovnoj školi Juršić u Svetvinčentu. Za povjerenicu je izabrana Tatjana Somer, a za zamjenicu povjerenice Vivijana Kozina. U Istarskoj županiji sindikat djeluje u 13 osnovnih i 4 srednje škole. **ČESTITAMO!**

* U Zagrebu, u Laubi, predstavnik Sindikata sudjelovao na obilježavanju 60 godina djelovanja Instituta za društvena istraživanja. Tim je povodom organizirana panel rasprava „Položaj i uloga društvenih znanosti u kontekstu društvenih promjena i izazova budućnosti“ u kojoj su sudjelovali Marija Brađić Vuković, Nikola Petrović, Dunja Potočnik i Zrinka Ristić Dedić iz IDIZ-a te Ivana Dragičević s N1 televizije.

* U Zagrebu, u Laubi, predstavnik Sindikata sudjelovao na obilježavanju 60 godina djelovanja Instituta za društvena istraživanja. Tim je povodom organizirana panel rasprava „Položaj i uloga

* U Osnovnoj školi Mljet osnovana sindikalna podružnica. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Stanka Damić, a Ivana Bebić za zamjenicu sindikalne povjerenice. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji Preporod djeluje u 33 školske ustanove, 26 osnovnoškolskih i 7 srednjoškolskih. U mljetskoj je školi osnovana 500. podružnica našeg sindikata. **ČESTITAMO!**

23. travnja Održan sastanak Odbora za posebne ustanove. Na sastanku se raspravljalo o neriješenom statusu posebnih ustanova i nezadovoljstvu pojedinih skupina radnika u posebnim ustanovama koeficijentima koji su im dodijeljeni Uredom. Novim su koeficijentima najviše pogodjeni odgojno-obrazovni radnici u posebnim ustanovama koje su svrstane u područje socijalne skrbi.

* Osnovana 68. podružnica u zagrebačkim osnovnoškolskim ustanovama. Podružnica je osnovana u Osnovnoj školi Josipa Račića. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Sunčana Bartaković, a za njenu zamjenicu Katarina Šmiljak Tomić. U Zagrebu sindikat djeluje u 105 školskih ustanova. **ČESTITAMO!**

25. travnja Održan sastanak Županijskog vijeća Grada Zagreba za podsustav osnovnog školstva. Osim što je predstavljen sadržaj 3. sjednice Glavnog vijeća, na sastanku se raspravljalo o sudjelovanju članica i članova iz ovog vijeća na prosvjednom skupu 3. ožujka. Razgovaralo se i o aktivnostima koje sindikat namjerava provoditi u bliskoj budućnosti.

27. travnja Održana 4. sjednica Glavnog vijeća na kojoj se analiziralo provedene aktivnosti od 3. sjednice. Iscrpno se raspravljalo o organizaciji prosvjeda 2. ožujka. Jednoglasno su prihvaćeni troškovi održavanja prosvjeda. Na sjednici se razgovaralo i o planovima za obilježavanje 30-te godišnjice osnivanja sindikata. Također, prihvaćene su i promjene Pravilnika o poslovanju BUP-e.

1. svibnja Povodom obilježavanja Praznika rada u Maksimiru održana konferencija za medije s koje je upozoren na položaj pomoćnika u nastavi. Novinarima su se obratili pomoćnica Ivana El Tayeb, profesor Radnog prava Viktor Gotovac i Željko Stipić, predsjednik Sindikata. Prije i poslije presice posjetiteljima dijeljeni su prigodni letci i karanfile.

3. svibnja Predstavnici Preporoda sudjelovali na prosvjedu koji su zbog nezadovoljstva položajem vatrogastva i vatrogasaca na Markovu trgu organizirali Sindikat državnih i lokalnih službenika i Koordinacija sindikata i udruga profesionalnih vatrogasaca.

prenosimo iz tiska

NOVI LIST

Radnički
AKTUALNIJE
INFORMACIJE
PORTAL

Večernji
list

Jutarnji
LIST

24
SATA

Glas Slavonije

SLOBODNA
DALMACIJA

Školske novine

4 ČETVRTAK, 2. SVIBNJA 2024.
JUTARNJI LIST

BEZ TRADICIONALNE POVORKE

**Brojni gradani,
uz grah,
proslavili
Praznik rada**

U Zagrebu se slavilo u parku Maksimir, a u Splitu u Parku Šumi Marjan

Na tradicionalnoj proslavi 1. svibnja, Medunarodnog praznika rada, u parku Maksimir u Zagrebu okupili su se brojni gradani, a uz 40.000 porciju graha i 20.000 porciju štrukli, među ostalima, zabavljao ih je popularni Gibonni, prenijela je Hina. Program za sve generacije organiziran je na dvije maksimirske pozornice, a uz glazbu organizirane su i kreativne te edukativne radionice. Na maloj pozornici, tih do ulaza u park Maksimir do 15 sati održavale su se predstave za djecu i nastupi plesnih skupina. U blizini male pozornice posjetitelji su mogli besplatno sudjelovati i na kvizu općeg znanja. Ispred ulaza u park Maksimir posjetitelje su tradicionalno dočekali SDP-ovci koji su im dajeli crvene karanfile i cestitali 1. svibnji. Postavljene su standovi sindikata Preporod, čiji su članovi gradanima dijelili letce na kojima se upozorava na nezadovoljstvo pomoćnika u nastavi, čiji ugovori o radu traju dok i nastava, nisu za isti rad istovjetno plaćeni i njihov status nije usklađen sa zakonima. Predsjednik Nezavisnih hrvatskih

Članovi
Preporoda
gradanima su
dijelili letce na
kojima se
upozorava na
nezadovoljstvo
pomoćnika u
nastavi

sindikata (NHS) Krešimir Sever izjavio je da za Medunarodni praznik rada NHS ne organizira prvosvibanjsku povorku jer iskustvo pokazuje da hrvatsko društvo, za razliku od, npr., njemačkog, ne pokazuje interes za radničke akcije. "Prijašnjih se godina pokazalo da su u prvosvibanjskim povorkama sudjelovali samo predsjednici sindikata, povjerenici i aktivisti, a šire javnost ostajala je po strani", rekao je prvi čovjek NHS-a. Brojni Splitčani i njihovi gosti na Praznik rada pohodili su Park-šumu Marjan, a podijeljeno je i više od 3500 porcija graha koje je pripremio Studentski centar. Na platou kod ZOO vrta besplatni ručak neki su u redu cekali i sat vremena. Na tradicionalnoj podjeli graha bio je i gradonačelnik Ivica Puljak koji je građanima cestitao Praznik rada. □